

Voor u gelezen

Uit: Leids Dagblad van 18 januari 1996

Brandwond geneest sneller door honing

Brandwonden genezen sneller door honing erop te smeren. Met gangbare zalf behandelde wonden zijn gemiddeld na vijf weken dicht, met honing is dat al binnen twee weken het geval. Dat blijkt uit een studie van het Brandwondenresearchcentrum in Beverwijk bij varkens.

PETER DE JAEGER • GPD

Drie varkens werden onder narcose voorzien van een vierkant brandmerk. De aangebrachte wond is vergelijkbaar met een tweedegraadsverbranding bij de mens door heet water of steekvlam. De opperhuid genas bij de varkens razendsnel en nieuwe bloedvaten werden gevormd.

De bacteriegroei werd de eerste paar dagen door de honing geremd, waardoor infecties uitbleven. Verder trad er versneld herstel op van haarzakken waaruit huidcellen kunnen groeien. De huidcellen ontstonden niet alleen sneller maar ook in grotere hoeveelheden.

Deze positieve resultaten moeten volgens onderzoeker dr. Hans Hoekstra echter voorzichtig worden beoordeeld. „Door de osmotische werking van suikers wordt namelijk water onttrokken aan huidcellen. Hierdoor is het mogelijk dat er na genezing meer littekens overblijven. Dat probleem is wellicht te ondervangen door alleen de

eerste paar dagen de wond met honing te behandelen en daarna op de klassieke manier.”

Littekenvorming is echter niet te onderzoeken bij varkens, omdat die genezing anders verloopt. De huidarts Hoekstra gaat daarom de honingtherapie nu voorzichtig uitproberen met patiënten in het Brandwondenresearchcentrum. Honing is overigens alleen zinvol bij brandwonden die spontaan kunnen genezen en waarbij een operatie overbodig is.

De helende werking van honing is al eeuwen bekend. Egyptische papyrusdocumenten vermelden allerlei honingrecepten voor steekwonden, etterende wonden en amputaties. De laatste jaren is er hernieuwde belangstelling voor honing als geneesmiddel. Wereldwijd zijn positieve klinische ervaringen opgedaan.

Zo blijkt uit Brits onderzoek dat een stinkende wond schoon wordt na enkele dagen behandelen met onverdunde honing. Alle ziekteverwekkende bacteriën waren verdwenen. In de

universiteitskliniek van Limoges zijn ruim honderd patiënten met slecht helende wonden behandeld met honing. Het bijenprodukt gaf snellere en betere resultaten dan farmaceutische middelen. Bovendien waren de kosten voor de honingtherapie

slechts een fractie van die van de gangbare medicijnen. Het Amerikaanse tijdschrift Newsweek publiceert in 1990 spectaculaire resultaten in China. Honing gemengd met olie en geneeskrachtige kruiden is daar getest bij vijftigduizend

Chinezen met ernstige brandwonden. Geen infecties, eenvoudige goedkope behandeling en een soepele gepigmenteerde huid waren de juichende uitkomsten.

Blijft over de vraag naar de actieve stof in honing. De manier

waarop deze cocktail van meer dan tweehonderdvijftig verschillende stoffen werkt is nog grotendeels een raadsel. De Amerikaan J. White deed in 1963 een belangrijke ontdekking. Het enzym glucose-oxidase, afkomstig uit een klier op de kop van een bij, blijkt glucose om te zetten in gluconzuur en waterstofperoxide (H₂O₂). Waterstofperoxide is een belangrijke bacteriedoder.

Tot 1991 werd de heilzame werking van honing volledig toegeschreven aan dit enzym. In dat jaar stuitte Peter Molan, een biochemicus uit Nieuw-Zeeland, op een andere genezende factor in honing. Hij werkte met honing afkomstig van de bloeiende manukaplant of rode theeboom. Molan schakelde de peroxidevorming uit door het enzym catalase toe te voegen. Vreemd genoeg bleef de antibacteriële werking van de honing recht overeind. Het verantwoordelijke stoffje is nog steeds niet gevonden.

Hoekstra: „Er is dus nog veel onderzoek nodig om de geheimen van natuurhoning te ontrefelen. Niet alleen de ingewikkelde samenstelling van de honing maar ook de honingsoort speelt een rol.”